

La historia de la vida a través del registro fósil PRESENCIAL

Organizado por MUCBO Museu Balear de Ciències Naturals - Homologado por FSIE Illes Balears
Organitzat per MUCBO Museu Balear de Ciències Naturals - Homologat per FSIE Illes Balears

Curso de formación homologado por la Consejería de Educación y Formación Profesional de las Islas Baleares
Curs de formació homologat per la Conselleria d'Educació i Formació Professional de les Illes Balears

La historia de la vida a través del registro fósil

Duración: 12 horas de formación presencial

Calendario y horario

- 14 de octubre, de 9:00 a 13:00 - Fundación Jardín Botánico de Sóller-Museo Balear de Ciencias Naturales
- 21 de octubre, de 9:00 a 13:00 - Fundación Jardín Botánico de Sóller-Museo Balear de Ciencias Naturales
- 28 de octubre, de 9:00 a 13:00 - Salida de campo (Lugar a determinar: Es Carnatge o Porto Pi).

Lugar de realización: Museo Balear de Ciencias Naturales

Localidad: Sóller; Ctra. de Palma, km 30, 5, 07100 Puerto de Sóller, Islas Baleares

Coste: 25€ para Afiliados FSIE, miembros patrocinadores FJBS-MBCN y socios SAMCNJBS; Otros: 55 €

La història de la vida a través del registre fòssil

Durada: 12 horas de formació presencial

Calendari i horari

- 14 d'octubre, de 9:00 a 13:00 - Fundació Jardí Botànic de Sóller-Museu Balear de Ciències Naturals
- 21 d'octubre, de 9:00 a 13:00 - Fundació Jardí Botànic de Sóller-Museu Balear de Ciències Naturals
- 28 d'octubre, de 9:00 a 13:00 - Sortida de camp (Lloc a determinar: Es Carnatge o Porto Pi).

Lloc de realització: Museu Balear de Ciències Naturals

Localitat: Sóller; Ctra. de Palma, km 30, 5, 07100 Port de Sóller, Illes Balears

Cost: 25 € per a Afiliats FSIE, membres patrocinadors FJBS-MBCN i socis SAMCNJBS; Altres: 55 €

Objetivos

- Conocer la evolución de la vida a lo largo de la historia geológica del planeta a través del registro paleontológico, desde las evidencias biológicas más tempranas hasta los fósiles más recientes.
- Identificar las principales formas biológicas aparecidas a lo largo del tiempo, tanto existentes como extinguidas, y su relación con los acontecimientos geológicos que las han condicionado.
- Reconocer algunos ejemplos fósiles representativos presentes al museo, representando desde organismos tempranos hasta recientes.

Objectius

- Conèixer l'evolució de la vida al llarg de la història geològica del planeta a través del registre paleontològic, des de les evidències biològiques més primerenques fins als fòssils més recents.
- Identificar les principals formes biològiques aparegudes al llarg del temps, tant existents com extingides, i la seva relació amb els esdeveniments geològics que les han condicionat.
- Reconèixer alguns exemples fòssils representatius presents al museu, representant des d'organismes primerencs fins a recents.

Contenidos

1. Principales teorías científicas del origen de la vida y las primeras evidencias biológicas: trazas químicas y primeros fósiles. Relación entre historia geológica y evolución biológica. Primeros organismos eucariontes y su diversificación.
2. La diversificación de la vida: primeros organismos multicelulares, aparición de la reproducción sexual y primeras comunidades multicelulares. Principales fósiles y yacimientos paleontológicos precambrianos.
3. La explosión cambriana y la vida en el paleozoico. La extinción permotriásica. Principales fósiles y yacimientos paleontológicos paleozoicos.
4. La vida desde el Mesozoico a la actualidad: la recuperación de los ecosistemas y el nacimiento de nuevas y familiares formas de vida (angiospermas, dinosaurios, mamíferos...). La extinción K/T. Principales fósiles y yacimientos paleontológicos mesozoicos.
5. El Cenozoico: los ecosistemas 'actuales' y las extinciones más recientes. La excepcionalidad antrópica o como el ser humano ha modificado los ecosistemas terrestres. El futuro de la vida.

Metodología de la actividad

La parte teórica se llevará a cabo en el aula de audiovisuales del museo, con proyección powerpoint y material audiovisual diverso.

Continguts

1. Principals teories científiques de l'origen de la vida i les primeres evidències biològiques: traces químiques i primers fòssils. Relació entre història geològica i evolució biològica. Primers organismes eucariotes i la seva diversificació.
2. La diversificació de la vida: primers organismes multicel·lulars, aparició de la reproducció sexual i primeres comunitats multicel·lulars. Principals fòssils i jaciments paleontològics precambrians.
3. L'explosió cambriana i la vida al paleozoic. L'extinció permotriàsica. Principals fòssils i jaciments paleontològics paleozoics.
4. La vida des del Mesozoic a l'actualitat: la recuperació dels ecosistemes i el naixement de noves i familiars formes de vida (angiospermes, dinosaures, mamífers...). L'extinció K/T. Principals fòssils i jaciments paleontològics mesozoics.
5. El Cenozoic: els ecosistemes 'actuals' i les extincions més recents. L'excepcionalitat antròpica o com l'ésser humà ha modificat els ecosistemes terrestres. El futur de la vida.

Metodologia de l'activitat

La part teòrica es durà a terme a l'aula d'audiovisuals del museu, amb projecció powerpoint i material audiovisual divers.

A la parte práctica se llevará a cabo una muestra explicativa de ejemplares fósiles de carácter diverso.

La última sesión será íntegramente práctica y constará de una salida de campo (a Se Carnatge u oporto Pi).

Actividades de transferencia y aplicabilidad *

Para estas actividades, el participante de la formación facilitará y utilizará los recursos y metodologías trabajadas durante la formación a su alumnado el cual las aplicará a eventuales actividades prácticas en el campo. El alumnado aplicará las competencias digital y STEAM para interpretar el registro paleontológico.

*Imprescindible para obtener el certificado de horas homologadas de formación permanente del profesorado en el portal de personal del GOIB.

Plan de evaluación de la actividad

Asistencia presencial mínima obligatoria del 80%

Valoración positiva de la aplicación didáctica o propuesta de aplicación didáctica librada por el participante.

Participación activa en el desarrollo de la actividad formativa.

Presentación de la tarea de transferencia y aplicabilidad.

A la part pràctica es durà a terme una mostra explicativa d'exemplars fòssils de caràcter divers.

La darrera sessió serà íntegrament pràctica i constarà d'una sortida de camp (a Es Carnatge o Porto Pi).

Activitats de transferència i aplicabilitat *

Per a aquestes activitats, el participant de la formació facilitarà i utilitzarà els recursos i metodologies treballades durant la formació al seu alumnat el qual les aplicarà a eventuals activitats pràctiques al camp. L'alumnat aplicarà les competències digital i STEAM per interpretar el registre paleontològic.

*Imprescindible per obtenir el certificat d'hores homologades de formació permanent del professorat en el portal de personal del GOIB.

Pla d'avaluació de l'activitat

Assistència presencial mínima obligatòria del 80%

Valoració positiva de l'aplicació didàctica o proposta d'aplicació didàctica lliurada pel participant.

Participació activa en el desenvolupament de l'activitat formativa.

Presentació de la tasca de transferència i aplicabilitat.

Formador:

Josep Juárez Ruiz.

Colaborador del Museu Balear de Ciències Naturals, especialista en paleontología y geología de Mallorca.

Más información:

Consulta la promoción de la formación en nuestra web:

<https://www.fsieillesbalears.es/formacio>

Formador:

Josep Juárez Ruiz.

Col·laborador del Museu Balear de Ciències Naturals, especialista en paleontologia i geologia de Mallorca.

Més informació:

Consulta la promoció d'aquesta formació a la nostra web:

<https://www.fsieillesbalears.es/formacio>